

Täysistunto

Torstai 18.4.2024 klo 18.09—18.46

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikennevakuutuslain, Liikennevakuutuskeskuksesta annetun lain ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 10/2024 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 2/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 2/2024 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Edustaja Ovaska, valiokunnan puheenjohtaja, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.10 Jouni Ovaska kesk (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunta on saanut valmiiksi mietintönsä liikennevakuutuslain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä 10/24. Esityksessä säädetään muun muassa sähköpotkulautojen vakuuttamisvelvollisuudesta. Esityksen taustalla on EU-direktiivi moottoriajoneuvojen vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuudesta, mutta esitykseen sisältyy myös eräitä kansallisia muutosehdotuksia.

Valiokunta pitää mietinnössään hyvänä, että esityksellä pyritään parantamaan mikroliikkumisen liikenneonnettomuuksien vahingonkärsijöiden asemaa ja vähentämään yhteiskunnalle onnettomuuksista syntyviä kustannuksia. Esityksen mukaan vakuuttamisvelvollisuus koskee ajoneuvoja, joiden rakenteellinen nopeus on enemmän kuin 25 kilometriä tunnissa tai ajoneuvon massa on enemmän kuin 25 kilogrammaa. Valiokunta pitää kuitenkin tarkoituksenmukaisena kansallista ratkaisua, jonka mukaan elinkeinonharjoittajien vuokraamat sähköpotkulaudat tulevat liikennevakuutettaviksi niiden painosta riippumatta. Kyseisen ehdotuksen tavoitteena on varmistaa, ettei vuokrattavien sähköpotkulautojen massaa ja sitä kautta niiden turvaominaisuuksia pyritä vähentämään vakuuttamisvelvollisuudesta ja siitä aiheutuvista kustannuksista johtuen. Vakuuttamisvelvollisuus ei koske sähköavusteisia polkupyöriä, joissa sähköavustuksen toiminta vaatii polkemista.

Esityksessä ehdotetaan vuokratun sähköpotkulaudan kuljettajan henkilövahinkojen korvattavuus rajattavaksi vain liikennevakuutuslaissa tarkoitettuihin sairaanhoitokustannuksiin, mikä on tiukempi raja kuin muiden ajoneuvojen kuljettajille. Rajauksella pyritään esityksessä siihen, että vakuuttamisen kustannukset säilyisivät kohtuullisina.

Valiokunta pitää mietinnössään erittäin tärkeänä, että mikroliikkumista koskevaa sääntelyä kehitetään ja pyritään jatkossa edistämään erityisesti sähköpotkulautojen käytön turvallisuutta. Kevyiden sähköajoneuvojen kuljettajien onnettomuuksista aiheutuu yhteiskunnalle myös merkittäviä kustannuksia, ja näitä kustannuksia tulee jatkossa saada olen-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

naisesti vähennettyä. Jatkossa on tärkeää löytää uusia tehokkaita keinoja mikroliikkumisen liikenneturvallisuuden parantamiseen.

Saadun selvityksen mukaan erityisesti kunnat tarvitsevat käyttöönsä nykyistä tehokkaampia työkaluja mikroliikkumisen hallintaan. Liikenne- ja viestintäministeriössä on käynnistetty hallitusohjelman mukainen kevyitä sähköajoneuvoja koskeva lainsäädäntöhanke, jonka tavoitteena on laatia hallituksen esitys liikenneturvallisuuden parantamiseksi tarvittavista lainsäädäntömuutoksista.

Valiokunta painottaa selkeiden ja yhtenäisten pelisääntöjen tarvetta mikroliikkumisen turvallisuuden varmistamiseksi ja katsoo mietinnössään, että myös mahdollista toimilupajärjestelmää on syytä arvioida. Valiokunta pitää tärkeänä, että valtioneuvosto toteuttaa jatkossa edellä mainitun selvitystyön pohjalta viipymättä tarvittavat lainsäädännölliset ynnä muut vastaavat toimenpiteet mikroliikkumisen liikenneturvallisuuden parantamiseksi sekä onnettomuuksien määrän ja yhteiskunnalle onnettomuuksista aiheutuvien kustannusten vähentämiseksi.

Arvoisa puhemies! Valiokunta pitää mietinnössään tärkeänä, että esityksessä ehdotetuista muutoksista tiedottamiseen kuluttajille ja muille toimijoille panostetaan riittävästi.

Valiokunta pitää myös erittäin tärkeänä, että sääntelyn turvallisuus- ja kustannusvaikutuksia sekä vaikutuksia tarjottaviin palveluihin arvioidaan jatkossa kattavasti ja että valtioneuvosto seuraa myös vakuuttamisvelvollisuuden piirin ulkopuolelle rajattujen mikroliikkumismuotojen onnettomuuksia, niiden määrää ja onnettomuuksien syitä. Lisäksi on tarpeen seurata ja arvioida muun muassa vuokratun sähköpotkulaudan määrittelyn ja moottoriurheilua koskevan sääntelyn käytännön toimivuutta.

Valiokunta on tehnyt ensimmäiseen lakiehdotukseen lähinnä teknisluonteisiksi luokiteltavia muutoksia.

Arvoisa puhemies! Valiokunnan mietintö on yksimielinen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset valiokunnan puheenjohtajalle. — Ja sitten seuraavaksi edustaja Furuholm.

18.14 Timo Furuholm vas: Arvoisa rouva puhemies! Kuten valiokuntamme puheenjohtaja, edustaja Ovaska tuossa edellä tarkensi, niin tässä esityksessä käydään läpi sitä, mitkä tuolla liikenteessä liikkuvat mikroliikkumisajoneuvot ovat tosissaan vakuutettavia tulevaisuudessa ja mitkä eivät. Ehkä esityksen oleellisin seikka on tosissaan tämä elinkeinonharjoittajien vuokraamien sähköpotkulautojen tuleminen vakuutettavaksi painosta ja nopeudesta riippumatta, toisin kuin muiden mikroliikkumisajoneuvojen. Tällä pyritään tietenkin estämään se, ettei tule houkutusta keventää ja tehdä turvattomaksi näitä sähköpotkulautoja.

Arvoisa puhemies! Kehitys kehittyy, ja hyvä niin, mutta ikävä kyllä, yhteiskunta ei aina pysy tässä kyydissä mukana. Lainsäädäntö toimii paikoittain eilisen ehdoilla, ja näin kävi myös näiden vuokrattavien sähköpotkulautojen kanssa, jotka marssivat ryminällä ja päätäväisesti katukuvaamme toisten iloksi ja joidenkin harmiksi. Tämä kaikin puolin näppärä liikkumismuoto toi mukanaan haasteita, joiden korjaaminen on ollut tuskallisen hidasta. Katukuva täyttyi potkulaudoista, ja liikenneonnettomuudet kasvoivat. Kysymys on myös esteettömyydestä. Nämä haitat maksoi yhteiskunta, hyödyt menivät firmoille. Yleinen mielipide alkoi kääntymään niitä vastaan, joten lautojen tuoma villi länsi opetti firmoille, kunnille ja meille lainsäätäjille, että ne yhteiset pelisäännöt tarvitaan, ennen kuin lautakasojen alle jää viimeinenkin sivistys.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

Arvoisa rouva puhemies! Olenkin enemmän kuin tyytyväinen, että vihdoin otamme ensimmäisen askeleen kohti näitä yhteisiä pelisääntöjä, liikenneturvallisuutta ja eheämpää katukuvaa kohden. Vakuutusvelvollisuuden avulla lautaфирmat ottavat jatkossa osaa onnettomuuksien kustannusten maksamiseen, mutta ennen kaikkea tämä on kannuste näitä palveluita tarjoaville firmoille kehittää lautojen turvallisuutta.

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle on annettava tunnustusta siitä huolellisesta työstä, jonka se teki tämän esityksen kohdalla. E erityisen tärkeä näkökulma, joka nousee esiin mietinnössäkkin, on se, että tämän liikennevakuutuslain lisäksi sähköpotkulautojen toiminnalle tarvitaan jatkossa lisäsääntelyä, jotta haittoja vähennetään. Onneksi myös alan yritykset ovat siihen sitoutuneet.

Valiokuntamme nostaa esille mietinnössään yhdeksi keinoksi, jota on syytä arvioida, tämän toimilupajärjestelmän, jota kaupungit eniten tarvitsevat ja haluavat, ja tätä itse asiassa suosittelee myös Liikenneturva. Tämän toimilupajärjestelmän avulla kaupungit pystyisivät parhaiten sovittamaan vuokralautojen toiminnan oman kaupunkinsa tarpeeseen kilpailutusten kautta, esimerkkinä nyt vaikka lautojen määrä, joka on usein monien ongelmien juurisyy. On hyvä muistaa kaupunkien erilaiset rakenteet ja kyvyt tarjota esimerkiksi joukkoliikennettä, ja siksi on tärkeää, että näiden lautojen avulla sitten pystytään näitä aukkoja paikkaamaan siellä kaupungissa sen tarvitsemalla tavalla.

Ehkä vielä tuosta, kun puheenjohtaja Ovaska nosti tämän ministeriön työn: jotenkin olisi nyt tärkeää, ettei yhtäkään vaihtoehtoa tosissaan jätettäisi ulkopuolelle tässä vaiheessa, koska jos tehdään puutteellista tai riittämätöntä lainsäädäntöä, niin sitten ne ongelmat vaan siirtyvät eteenpäin ja kohta ollaan kaikki täällä pöntössä uudestaan puhumassa.

Arvoisa puhemies! Tämän toimilupajärjestelmän lisäksi on arvioitava tämän esityksen vaikutuksia lautojen yhteiskunnalle aiheuttamiin kustannuksiin. Esityksessä lautaфирmojen vakuutus ei kata henkilövahingoista kuin sairaanhoitokulut, eli paljon jää jatkossakin vielä veronmaksajien harteille, mikäli tapaturmat eivät vähene. Jatkossa olisi hyvä arvioida myös sitä, johtaako tämä ja muu tuleva sääntely yksityisomistuksessa olevien sähköpotkulautojen lisääntymiseen, jotka voivat olla huomattavasti turvattomampia ja useammin vakuutusten ulottumattomissa. Näin kävi esimerkiksi Pariisissa, missä laudat kokonaan kiellettiin. Toisin sanoen laudat ovat tulleet jäädäkseen, mutta ehtoihin voi tämä sali vaikuttaa.

Arvoisa puhemies! Kiitän nyt kuitenkin lyhyesti lautoja siitä, että ne osoittivat ainakin isoissa kaupungeissa pyöräilyinfran turvattomuuden ja toivat esille välttämättömyyden panostaa näihin pyöräilyinfraan. Näin kesän porteilla muistutan siitä, että vaikka kehitys kehittyy, niin joskus vara voi olla vanhassa parempi, ja esimerkiksi kaikille tuttu polkupyörä on mainio liikkumisväline. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kilpi.

18.20 Marko Kilpi kok: Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia ensinnäkin valiokunnalle erinomaisesta työstä tämän hallituksen esityksen kohdalla. Tämähän on oikein tervetullut hallituksen esitys ja lainsäädäntö, ja itse asiassa tässä kun arkistoja pengoin, löysin vuodelta 20 itseltäni kirjallisen kysymyksen tähän aiheeseen liittyen. Sikäläkin tämä on ihan merkityksellistä, että näin nämä asiat vain etenevät täällä eduskunnassa. Pitää vain maltilla ja sinnikkäästi tehdä töitä ja odottaakin joskus välillä, että asiat etenevät.

Tein nimittäin todellakin silloin vuonna 20 kirjallisen kysymyksen moottoripyöräurheilun liikennevakuutuksien kohtuullistamisesta, ja siinä kysymyksessä tuli nostettua esille

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

juurikin niitä perusongelmia, mitä tähän lainsäädäntöön aiemmin liittyi. Elikkä siellähän oli juurikin tuo eristetty alue, suljettu alue, mitä moottoriurheilu niin moottoripyörien kuin autojenkin osalta vaati, joka on ollut aina epäselvä asia. Itse kun olen poliisina toiminut, yksi semmoinen peruskysymys, mikä hyvin usein toistuu, on juurikin, että mikä se on se suljettu alue, millä tavalla se määritellään. Se on ollut epämääräinen, ja senkin takia poliisi on joutunut hyvin usein vähän luovalla tavalla vastaamaan näihin kansalaisten kysymyksiin, että mitä se tarkoittaa se suljettu alue.

Nyt tässä hallituksen esityksessä tämä määritelmä ”suljettu/eristetty alue” poistuu. Tämä on äärimmäisen hyvä, ja asiantuntijalausunnoissakin tämä on erityisesti nostettu mo-nessakin esille, että on hyvä, että se sieltä poistuu. Myöskin juurikin silloin vuonna 20, kun tuli sosiaali- ja terveysministeri Pekoselta vastaus tähän näin, niin on nimenomaan pidetty edellytyksenä tätä eristettyä aluetta, että ulkopuolisilta henkilöiltä estetään tehokkaasti rakenteellisin ratkaisuin ja jatkuvalla valvonnalla pääsy rata-alueelle. Tällä tavalla se tuossa vastauksessa on määritelty. Tämä on erittäin tärkeä asia.

Sitten nuo vakuutusasiat: Kuten tässä kysymyksessä silloin vuonna 20 muotoilinkin, vakuutukset näissä asioissa ovat olleet 10—30-kertaisia normaaleihin vakuutuksiin, ja kun puhutaan harrastuksesta, ja varsinkin kun puhutaan lasten ja nuortenkin harrastuksesta, niin kaikki ymmärtävät, että on aivan mahdoton paikka pelkästään tällaisia vakuutusmaksuja maksaa. Nyt tämäkin muuttuu olennaisesti, ja se on äärimmäisen hyvä asia. — Kiitän kaikkia loistavasta yhteistyöstä tämän asian tiimoilta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Eskelinen.

18.23 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa puheenjohtaja! Jatketaan tätä valiokunnan keskinäisten kehumisten kerhoa. Puheenjohtajalle kiitokset hyvästä puheenvuorosta.

On hienoa, että tämä levällään ollut mikroliikkumisen vakuutuslainsäädäntö nyt koskee näitä lautoja, kun tulevaisuudessa sitten mikroliikkumisen kokonaislainsäädäntöä tarkastellaan. Kun noita kuntia katsoo ja kaupunkien lausuntoja, niin oli harvinaisen laaja kuuleminen, 36. Ja erityistähän tässä oli se, että aika yhdensuuntaisia olivat kaikilla näkemykset tämän mikroliikkumisen osalta ja erityisesti näitten lautojen osalta, että sääntelyä se tarvitsee. Siitä ollaan varmaan kaikki samaa mieltä. Ja erityisesti nyt sitten tässä ensimmäisessä vaiheessa saadaan tämä vakuutusturva liikennevakuutuslain piiriin, ja siinä tietysti yrittäjät nyt sitten velvoitetaan näitä hoitamaan. Niin kuin todettiin, se korvaa ne sairaalakustannukset ja kolmansille osapuolille aiheutuneet kustannukset.

Mutta sitten tämä kakkosvaihe. On hienoa, että liikenne- ja viestintäministeriö on perustanut työryhmän miettimään tätä mikroliikkumista kokonaisuutena. Ja niin Kuntaliiton kuin kuntienkin lausunnoissa kovasti toivottiin, että sitten jatkossa siihen ohjaamiseen ja sääntelyyn olisi niitä välineitä niin pysäköinnin kuin nopeuksien osalta ja myös liikennekulttuurin osalta, ja toivottavasti työryhmä nyt sitten niitä tekee. Tavoitteena kai oli tämän vuoden aikana saada esitys liikkeelle. Näitten yhteenkytkeminen on tärkeää.

Tämä mikroliikkuminenhan ei ole pelkästään laudoilla liikkumista. Siihen liittyy paljon muutakin. Ja tietysti varmaan tässä myös sitten tieliikennelakia jollain tavalla katsotaan, koska tässä ovat erityisen huolestuneita olleet ikäihmiset ja vammaisjärjestöt, että mitä tämä sääntely sitten sen työryhmän osalta tarkoittaa heidän liikkumisensa ja pysäköintinsä kannalta. Heillä on omat tarpeensa tässä asiassa, ja sitten on tämä markkinaehtoinen mikroliikkuminen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

Mutta hienoa, että tässä nyt hallitus on tuonut tämän esityksen ja saadaan näitten lautojen osalta vakuutukset kuntoon. Ja sitten kakkosvaiheessa sitä muuta ohjausta ja sääntelyä sitten valiokunta aikanaan pohtii, kunhan työryhmän tulos on saatu aikaan.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lindén.

18.26 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Edeltävänä edustaja Eskelinen sanoi varmaan vähän huumorilla, että tässä liikenne- ja viestintävaliokunnan jäsenet nyt sparraavat toisiaan. No, itse en kuulu tähän valiokuntaan, mutta haluan sen ulkopuolelta antaa teille kiitokset, että tässä on hyvin hyvä mietintö ja taustalla sitten tietenkin vastaava esitys.

Kaivoin esille — ei sitä niin kovin vaikeata ollut löytää näillä nykyisillä välineillä — tviitin, joka on yksi erittäin monista tviiteistä, joita harrastin erääseen aikaan ja jotka liittyivät nimenomaan näihin sähköpotkulautoihin ja skuutteihin. Tämä on 17.10. vuodelta 22. Tviitti kuuluu näin: ”44 prosenttia sähköpotkulaudoilla loukkaantuneiden sairaalakäynneistä ajoittui välille kello 24—06. Tolkutonta terveydenhuollon kuormittamista! Yhteiskunta maksaa tämän kaiken. Skuuttifirmat keräävät voitot.” No, kuten sanoin, tämä oli yksi kymmenistä tätä aihepiiriä käsittelevistä tviiteistä. En käy yhtään läpi sitä, mitä on tämän alla — aikamoinen viestiketju tässä tuli. Sen verran voi todeta, että muun muassa täällä meidän keskuudessamme viestintävälineen edustajana vaikuttava henkilö tviittasi seuraavana päivänä: ”Miksei hallitus tai STM” — olin silloin juuri päättämässä kahdeksan kuukauden mittaista ministerikautta — ”tee mitään näitten todistetusti vaarallisten sähköpotkulautojen sääntelyn eteen? Lisää vain skuuttifirmoja tulee. Ja sote-kulut lisääntyvät... Kun ei edes ministerit vuorollaan puutu ongelmaan.” No, nyt on hyvä, että tähän asiaan on saatu ainakin ensimmäinen tällainen osavaiheen ratkaisu. Edustaja Furuholm piti erinomaisen kokonaiskattauksen, jolloin jätän nyt sitten oman luettelon tai erittelyn näistä epäkohdista, joita tähän asiaan on liittynyt, tässä yhteydessä toteamatta.

Lopuksi haluan sanoa, että tämä toimilupajärjestelmä, joka myös tuli esille tässä keskustelussa, on yksi mahdollisuus. Siitä on ymmärtääkseni eräissä maissa hyviä kokemuksia. Silloin, kun olin näissä asioissa aktiivisempi ja näiden firmojen edustajatkin ottivat yhteyttä ja tapasin heitä, esimerkiksi Helsingin kohdalta todettiin, että noin kolmasosa siitä lautamäärästä, mitä Helsingissä nyt on, olisi ehkä oikea määrä ja tällaisella toimilupamenettelyllä voitaisiin kilpailuttamalla ja korostamalla kilpailutuksessa turvallisuustekijöitä saada paremmin säänneltyksi tämä koko toiminta.

Hyvä, että tässä asiassa nyt mennään eteenpäin, vaikka välillä tämä hitaalta tuntuu.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen.

18.28 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Aivan erinomainen hallituksen esitys ja vielä parempi liikennevaliokunnan tekemä erinomainen mietintö. Kiitoksia hyvästä työstä.

Todellakin nämä sähköpotkulaudat, skuutit, ovat olleet minunkin huolenani. Olen pari kertaa meinannut tuolla illalla kävellessäni kaupungilla jäädä tällaisen alle. Olen monesti miettinyt, että semmoinen kun takaa tulee kolmeakymppiä päälle, niin siinä on jo henkinen vaarassa. Että toivottavasti, kun tämä laki nyt tulee voimaan, niin näillä ihmisillä, näillä skuuttien käyttäjillä samalla löytyisi samanlaista hillittyä ajatteluaikin, että ei kurvailla niillä niin hirveätä vauhtia. Ne yllättävän lujasti kulkevatkin, ja olen ihmetellyt, onko niitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

joku sitten jo virittänyt. Ne todella lujaa kulkevat — ainakin viime syksynä tein tällaisen havainnon. Toivon mukaan tähän nyt järki löytyy.

Mutta erinomainen lakiesitys ja erinomainen mietintö. Ja vielä lohdullisempi oli se tieto, että liikenneministeriö on käynnistänyt uuden lakihankkeen valmistelun, jolla nämä sähköiset, nykyaikaiset kulkuvälineet saadaan saman lakikatteen alle, jotta päästään sitten niitä valvomaan ja ohjeistamaan ihmisiä, miten tulee toimia. Ajattelin vaan mielessäni hieman vielä eteenpäin — ajatelkaapa, näin tuolla televisiossa tai oliko YouTubessa, kuvan, kun Yhdysvalloissa yksi nuori mies oli kehitellyt tällaisen dronen, jolla ihminen pystyi lentämään. Ajatelkaa, kun kymmenen vuotta mennään eteenpäin, niin kyllä Helsingin ilmatilassakin käy viuhu, kun sähködroneilla ihmiset menee töihin. Siinäpä sitä lennonjohdolla on sitten miettimistä, miten näihin valmistaudutaan ja minkä lainsäädännön se tarvitsee. No, sitä on turha tässä murehtia.

Edustaja Lindén tuossa oli omana ministeriaikanaan joutunut tuommoiseen ikävään tilanteeseen, kun sai arvostelua siitä, että tähän ei lakia ole, niin tähän on tavallaan edustaja Lindénillekin synninpäästö, että tämä asia nyt on kunnossa. — Tehän voitte sanoa josakin iltatilaisuudessa, että kyllä minä tästä esityksiä tein, mutta onneksi se nyt tuli maaliin. [Aki Lindén: Kiitos vihjeestä!] Tämä asia on erittäin hyvä.

Ja lopuksi, arvoisa rouva puhemies, vielä edustaja Furuholmia kiitän todella viisasta puheenvuorosta. Itsekin odotan sitä hetkeä, kun tiet kuivuvat ja kaivan sen polkupyörän, vanhan Tunturin, sieltä varastosta ja kypärä päähän ja sitten se toinen, huomioliivi. Laittakaa, hyvät ihmiset, kun lähдете ajelemaan polkupyörillä hämärtyvään iltaan — vaikka kevätilta onkin valoisa — se huomioliivi päälle. Olen tehnyt nimittäin sen huomion, arvoisa rouva puhemies, että kun pistän päälle sen huomioliivin, jossa on heijastimet ja erittäin ärsyttävä silmään käyvä väri, niin autot kiertävät noin kaksi metriä kauempaa. Jos menet harmaassa puvussa ajamaan, niin ne melkein vievät... jos on kädessä kännykkä tai joku muu, vaikka ostoskassi, niin se lähtee kyllä sen auton mukaan. Kun panee huomioliivin päälle, niin ei varmasti ole tätä vaaraa. Tässä asiassa toivon, että ihmiset pyörilevät ja parantavat kuntoaan, ja jos jollakin se kunto ei vielä edellytä parhaita pyöräsuorituksia, niin siihenkin löytyy sähköavusteinen polkupyörä. Että ei kun nauttimaan Suomen kesästä — muuta en toivo.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Perholehto.

18.31 Pinja Perholehto sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Ja kiitos kollegoille erinomaisista puheenvuoroista. Varmaan on niin, että tämä mikroliikkumisen kokonaisuus on sellainen, joka elää aina ajassa, kuten edustaja Hoskonenkin ehkä tuossa hieman viittasi. Nimittäin jos olisi 10 vuotta sitten kysytty, niin ei varmaan kukaan meistä olisi osannut vastata, että täällä eduskuntasalissa käsitellään yhteiskäyttöisten sähköpotkulautojen sääntelyä tai mitään muutakaan vastaavaa. Ja sen vuoksi pidän hyvänä sitä, että täällä ei myöskään kukaan linjaa liian tiukasti, minkä sortista sääntelyä tehdään nimenomaan tulevaisuuteen katsoen, sillä kukaan meistä tuskin myöskään tietää, mitä 10 vuoden päästä markkinoilla on.

Mutta itse tähän asiaan. Monesta asiasta tässä salissa ollaan opposition ja hallituksen kanssa eri mieltä, mutta kuten edustajat edellä ovat todenneet, meillä oli oikein hedelmällistä keskustelua liikenne- ja viestintävaliokunnassa ja siellä runsaasti asiantuntijoita kuulimme. Kyllä itse ainakin vakuutuin niiden kuulemisten myötä siitä, että tämä sääntely, jota

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

päivitetään tähän liikennevakuutuslakiin liittyen, on kyllä omiaan lisäämään erityisesti näille sähköpotkulautafirmoille insentivejä tehdä toiminnasta turvallisempaa, jolloin nimenomaan yhteiskunta ei enää kannata taloudellista laskua kokonaan, mikäli sitten jonkin sortisia onnettomuuksia tapahtuu.

Mutta samaan aikaan on niin, että jään kyllä hyvin paljon odottamaan vielä sitä liikenne- ja viestintäministeriöstä tulevaa laajempaa sääntelypakettia, koska kyllä tässä on paljon korjattavaa. Edelleen tämä vakuuttaminen on yksi asia. Yksi liittyy juuri siihen, millä tavalla näitä toimitiluksia esimerkiksi myönnetään, niin kuin moni on tässä maininnut. Millä tavalla näitä pysäköidään, sehän on tällä hetkellä kaupunkien kaavoituksen kannalta keskeinen haaste, sillä eri kaupunkialueilla on aika erilaisia käytäntöjä. Eli varmasti tätä keskustelua on tarvetta jatkaa myös tulevaisuudessa.

Tämä on hyvä alku, ja toivottavasti yhtä hyvässä hengessä sitä voimme sitten myös tämän varsinaisen sääntelypaketin osalta jatkaa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kilpi.

18.33 Marko Kilpi kok: Arvoisa rouva puhemies! Muutama sananen vielä tästä mikroliikkumisesta ja varsinkin sähköpotkulautailusta.

Henkilökohtainen mielipiteeni on se ja kokemuspintani niistä on se, että se on äärimmäisen erikoinen liikkumismuoto, mikä yhtäkkiä tupsahti tänne meidän katukuvaan. Sehän on ollut tähän asti juurikin lähinnä sellainen liikkumismuoto, jossa ainoa laki on ollut viidakon laki siinä, millä tavalla niitä on käytetty. Senkin takia vahinkojahan on sattunut huomattavankin paljon.

Jotenkin vuosikausia myöskin tuommoista valistustyötä tehneenä ja valvontatyötä tehneenä on ollut aika erikoista, että kun on oltu hyvin tarkkana kypärien käytöstä sun muista asioista — on joskus jo menty niinkin pitkälle, että niitten käyttämättä jättämisestä on jopa sakotettu — niin sitten on yhtäkkiä semmoinen liikkumismuoto, jota on pitänyt katsoa ikään kuin sormien lävitse. Tämä on ollut hyvin erikoinen asetelma meillä tämmöisessä hyvinkin vahvasti legalisoituneessa yhteiskunnassa, jossa säännöistä pidetään kiinni ja niitä noudatetaan — sitten yhtäkkiä mennään tuhatta ja sataa.

Ne todellakin, niin kuin Hoskonenkin sanoi, kulkevat välillä aika kovaa vauhtia. Kyllä hän tämmöisten viritettyjen ja laittomia nopeuksia kulkevien liikennevälineittenkin perään poliisi on joskus ollut hyvinkin ahkerasti menossa, ja sitten yhtäkkiä potkulauta on semmoinen, ettei sille voikaan mitään. Kyllä se on ollut juurikin semmoinen rakonen tässä liikkumisympäristössä, että se on ollut todella hämmentävää.

On todella tarpeellista, että me saadaan nyt vihdoinkin vähän päätä auki tässä lainsäädännössä, tässä asiassa. Kuten täällä on ansiokkaasti tuotu jo esille, tämä on vasta alku, tämä on lähtökohta. Todella paljon jää vielä korjaamatta ja tekemättä, mutta sitä on tulossa. Tämä on aiheellinen ja odotettukin lainsäädäntötyö.

Jos tästä vielä jotain voisi sanoa, niin ehkä se nyt sitten selventää erityisesti myöskin sitä, millä tavalla niitä vahinkoja tullaan korvaamaan, kun niitä tulee edelleenkin sattumaan. Jos ajatellaan, minkälainen rakennekin näissä laitteissa on — pienen pieni pyörä ja olemattomat jarrut, ja vauhtia kuitenkin on — niin eihän siinä voi käydä kuin huonosti.

Mutta toivottavasti tämä laki nyt saadaan jossakin vaiheessa kehitettyä sille mallille, että ne vahingot tulevat jäämään huomattavasti pienemmiksi ja että jonkinlainen järki tähänkin hommaan sitten löytyy. — Kiitoksia oikein paljon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Furuholm.

18.36 Timo Furuholm vas: Arvoisa rouva puhemies! Kuten edustajat tässä edellä totesivat, niin kyllä tämä sali ja liikenne- ja viestintävaliokunta tulee jatkossa olemaan tiukilla sen kanssa, kun näitä määritelmiä joudutaan arvioimaan, että kun kahden renkaan sijasta tulee yksi tai jos lisätään kolmas, niin mitä sitten tapahtuu, voidaanko sitä soveltamista siihen osoittaa.

Mutta haluan vielä tästä itse aiheesta ja vakuutuksesta ja yleisesti näistä pelisäännöistä todeta sen verran, ettei tämä nyt mene esimerkiksi liian negatiiviseksi näitä firmoja kohtaan, niin kyllähän tärkeitä tässä prosessissa on ollut se, että nämä firmat ovat myös omaloitteisesti halunneet näitä pelisääntöjä, ymmärtäneet sen, että tällainen liian vapaa kilpailuympäristö, jossa tavallaan on olemassa paljon teknologiaa, turvallista teknologiaa, millä pystyttäisiin näitä haittoja estämään, mutta kun ei yksikään firma ota niitä käyttöön, jos on mahdollisuus, ja toinen ei sitä tee, niin silloin kun me saadaan jotkut raamit aikaiseksi, niin on ihan selvää, että sitten nämä edistykselliset, turvalliset ratkaisut tulevat myös osaksi näitä lautoja, ja kuten me asiantuntijakuulemisessa kuulimme, niin se kehityshän on ollut valtava tässä lyhyessä ajassa siitä, mistä se lähti: painoa näille laudoille on tullut 10 kiloa lisää lyhyessä ajassa, ja ne ovat paljon turvallisempia, mitä ne olivat silloin aluksi.

Ehkä vielä, kun tuossa meidän mietinnössämme oli paljon tätä arviointia ja se on tärkeätä, kun uusia lakeja säädetään ja sääntelyä tulee, että arvioidaan niiden vaikutuksia, että ehkä näin yleisellä tasolla olisi myös hyvä arvioida sitten sitä, että kun nämä ovat ryminällä tulleet katukuvaan ja ovat todella suosittuja tietyissä kaupungeissa, niin kuinka paljon nämä laudat sitten lopulta korvaavat esimerkiksi automatkoja, yksityisautoilua. Mikä on näiden merkitys tämmöisestä ilmastonäkökulmasta, kun on ollut tutkimusta ja arviointia vähän siitä, että tässä on käynyt ikävä kyllä niin, että näihin lautoihin on siirrytty polkupyörän päältä, joka sitten tässä isommassa liikkumattomuuskontekstissa on vääränlainen suunta? Meillähän on monessa kaupungissa ihan mahtavat kaupunkipyöräjärjestelmät, jotka on tosi tarkasti rajattu, toimivat hyvin, mutta siinä on tietyt pysäköintipaikat jne., niin ne ovat jääneet väistämättä vähän tappiolle näitä lautoja vastaan, jotka voi heivata minne vain ja jättää miten sattuu. Mutta tosissaan tässä on paljon arvioitavaa, ja tämä on uusi ilmiö. Tämä kehittyy jatkuvasti, ja on tärkeätä, että tämä sali pysyy ajan hermoilla. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Heinonen.

18.39 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat! Halusin tulla vielä käyttämään puheenvuoron tähän aiheeseen oikeastaan yhdestä tulokulmasta. Kuuntelin tätä keskustelua tuossa työhuoneessa, ja kiitos hyvistä puheenvuoroista, joita tässä pidettiin ja myös sen aikaa, mitä salin puolella kuuntelin muun muassa näihin sähköpotkulautoihin liittyen.

Mutta oma yksi iso aihe, jota olen esillä pitänyt, on ollut moottoriurheiluun liittyvät kysymykset, jotka tässä on nyt otettu esille. Haluan tästä valiokunnalle — itse pitkään moottoriurheilun parissa työtä tehneenä, sekä autopuolella että kaksipyöräisten puolella työtä tehneenä — antaa kiitosta, että tässä on nyt löydetty sellaisia ratkaisuja, joilla on voitu löytää malli, joka tyydyttää sekä moottoripyöräpuolta että autopuolta. Meillähän oli jossain vaiheessa yksi esitys joitain kausia sitten, ja se aiheutti jonkun verran ongelmia silloin eikä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

ollut siinä mielessä tasapainossa, että se ei ollut eteenpäin vietävissä. Tämä on, ja tämä on erittäin tervetullut.

Katsoin, että olette valiokunnassa kuulleet hyvin meidän lajin edustajatahoja, AKK-Motorsportista pääsihteeri Anssi Kannasta ja Suomen Moottoriliitosta puheenjohtaja Erkki Heikkistä ja myös lakimies Tapio Nevalaa ja pääsihteeri Ville Salosta, myös Suomen motoristeja laajasti, laajasti tätä kenttää. Pidän sitä erittäin hyvänä, että teidän työssänne on näiden huomiot esille otettu.

Me olemme jonkun verran myös pohtineet moottoriurheilun parissa sitä, minkälaisissa tilanteissa näitä vakuutuksia tarvitaan. Liikenneministeri Anne Bernerin aikana suunniteltiin myös sellaista mallia, että meillä voisi olla Ruotsissa käytössä olevia alueita, jotka on niin sanotusti varattu moottoriurheilulle, rajattuja alueita, jotka olisivat sitten erityyppisen vakuutuksen piirissä. Tämä on levinnyt jossain määrin erilaisiin moottoriurheilun harrastamispireihin ja nostanut merkittävästi näitä vakuutusmaksuja.

Pidän myös itse erittäin tärkeänä, että seurataan tarkasti, että lainsäädäntö ei synnyttäisi sellaisia tilanteita, että meidän vakuutusmaksut tulisivat täysin kohtuuttomiksi. Ymmärrän sen hyvin, että ei pidä olla tilanne, missä esimerkiksi autoilijat vastaisivat isosti moottoripyöräpuolen onnettomuuksien isommista riskeistä, mitkä luonnollisesti siellä ovat. Mutta tällä hetkellä meillä on ainakin osittain haasteita löytää sellaisia vakuutuksia, että myös kaksipyöräisten harrastaminen tässä maassa olisi järkevää. — Kiitos, puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kilpi.

18.42 Marko Kilpi kok: Arvoisa rouva puhemies! Tuossa muutama asia vielä johtui mieleen. Ennätin jo salista lähteä pois.

Mitä nyt piti tulla erityisesti vielä sanomaan? Tuosta mikrobiikkumisesta ja sähköpotkulautojen osalta yksi tällainen keskeneräinen asia, mitä itsekin tuolla valiokuntakäsittelyssä nostattelin esiin, on se, että kun nyt lautoja joudutaan sitten vakuuttamaan, niin myös valvonta pitäisi mahdollistaa ja tehdä sellaiseksi, että se olisi sitten viranomaisellekin elikkä poliisille tehtävissä. Näissä laudoissahan ei ole varsinaisia rekisteritunnuksia eikä muutaakaan semmoisia yksilöintejä, mikä sitten aiheuttaa sen ongelman, että niitten tehokkaampi tai millään tavalla sujuva valvonta ei ole mahdollista.

Itse olen sitä mieltä lähtökohtaisesti, että sitä, mitä ei pystytä valvomaan, ei kannata säädellä. Mutta tämäkin on semmoinen asia, mikä varmasti tulee vielä muuttumaan. Itse asiasa nuo vuokrausyhtiöt ovat jo kyllä näitä lautoja merkinneet ihan senkin takia, että voivat sitten omaisuuttaan paremmin siellä tunnistella. Tämä on vain yhtenä esimerkkinä siitä, että tähän nyt jää tällaisia asioita, mitkä pitää vielä jatkossa korjata.

Myöskin moottoriurheilun osalta: Siinäkin on sillä tavalla hyvin mielenkiintoinen tapaus, että tämä ei välttämättä ihan niin tarkkarajaista ole kuin mitä yleensä on totuttu täällä tekemään. Siksikin esimerkiksi valiokunnan mietinnössä on sanottu sanatarkkaan näin, että muotoilua on lähtökohtaisesti pidetty ”melko hyvänä ja täsmällisenä”. Harvemmin näitä tällä tavalla ehkä asetellaan, mutta se kertoo myös siitä, miten tämä on ollut myös tuon moottoriurheilun osalta varsin haasteellinen tapaus rakentaa hyvin tarkkarajaista ja täsmällistä lainsäädäntöä.

Yksi, mikä itseäni jäi kanssa vähän mietityttämään, on se, että esimerkiksi moottoriurheilussa on kartanlukija rallissa ja sitten esimerkiksi sivuvaunuluokissa moottoripyörissä on niin sanottu purkkiorja siellä. Mikä heidän roolinsa siinä on? Tämähän on sitten esimer-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2024 vp

kiksi StV:n lausunnon mukaan jopa aika lailla mahdotonta määritellä, millä tavalla heidät määritellään, onko hän kuljettaja vai ei. Siinä onkin sitten tilanne se, että tämä asia tulee menemään soveltamiskäytännön varassa.

Uskoisin, että tässäkin asiassa tullaan vielä sitten myöhemmin palaamaan asiaan, kun siihen syytä [Puhemies koputtaa] löytyy. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 10/2024 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.